

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 30. maja 1883.

Obseg: Kako pokončevati predenico. — O mlekarstvu nekaj. (Dalje.) — Važnost krmnih rastlin za kmetijstvo in njih pridelovanje. — Tehnično poročilo k projektu o izsuševanju ljubljanskega močvirja. (Dalje.) — Dr. Poklukar pred svojimi volilci in volilni shod. — Spomini na veliko slavjansko romanje v Rim leta 1881. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Kako pokončevati predenico.**

Deželni zakonik kranjski od dne 15. maja t. l. razglša sledeči poduk k deželni postavi o zatiranju predenice in družega plevela:

Ukaz c. k. deželnega predsednika na Kranjskem z 29. aprila 1883. l., št. 480 pr., k deželnemu zakonu za Kranjsko z 11. februarja 1883. l.,

obsezajoč poučilo, kako je zvrševati v §. 1. tega zakona ukazano zatiranje prédenice.

Zvršujé §. 4. deželnega zakona za Kranjsko z 11. februarja 1883. l. (dež. zak. št. 10), se na podlagi razpisov c. kr. poljedelskega ministerstva s 14. februarja 1883. l., št. 2075, in 2. marcija 1883. l., št. 2664, dogovorno z deželnim odborom o tem, kako je zvrševati v §. 1. navedenega zakona ukazano zatiranje prédenice, izdaje naslednje poučilo:

Da se deteljna prédenica in druge ž njo sorodne prédenice zatró do célega, tako da nič več ne rastó, treba je dobro pomniti, da, če se prédenica ovija tudi samo vrhu zemlje rastočih rastlinskih delov, vendar se vleče prav blizu tal ter se drži rastlin.

Kjer je zatreti prédenico na preletovalnih (večletnih) rastlinah, na pr. na detelji, po travnikih in pašnikih itd., tam je najbolje, da se vse opredene rastline pokosé prav trdo ob tleh, ali, kar je še bolje, da se rastline pokosé, zemlja pa potem okoplje s sekalom ali plošnato motiko, tako da se z rastlino vred tudi mala plast prstí strani vzame, da se tedaj opravi tisto delo, katero vrši vrtnar, kedar na pr. póta čedi od plevela.

Pri tem je neobhodno potrebno, da se pri zatiranju poseže blizu 2' čez tisti zemeljski kos, katerega je prédenica vidno opredla, ker prédenica vselej razteza posamezne niti, ki se vlečejo po tleh med rastlinami ter prédenico iz nova zaplodé, ako se ne ravná po navedenem načinu.

Kedar se pokošena prédenica spravlja s polja s tem namenom, da bi se, kar je najbolje, sežgala, treba

je ravno tako paziti na to, da se je nič po polji ne poizgubi; kajti vsako steblo prédenice more zaploditi novo prédenico, ki oprede nov kos zemlje. Da se mora prédenica zatirati, predno začne seme delati, to se ume samo ob sebi ter odgovarja tudi zmislu zakona.

Okopavanje s predenico opredenih rastlin ima to veliko korist, da redilne rastline, na pr. detelja, iz nova poženo, in da se polje popolnem zaraste. Vendar se to okopavanje navadno izplača samo tam, kjer od prédenice opredeni zemeljski kosovi niso preveliki.

Kjer se na obnovljenje rastlin ne polaga nobena vrednost, tam se prédenica more zatreti na raznovrstne načine, kateri imajo vsi to skupno lastnost, da se s prédenico uničijo tudi redilne rastline. Najpriprostejši način je ta, da se opredene rastline, in sicer spet do blizu 2' čez vidno mejo predenice pokosé, da se prédenica s polja spravi, in potem opredeni zemeljski kos precéj globoko prekoplje; na to se more prostor iz nova zasejati, na pr. s hitrorastočo travo.

More se uporabiti tudi žveplena kislina, železni vitrijol i. t. d., s čemer se prédenica z rastlinami vred uniči ter potem vse skupaj zakoplje. V nekaterih krajih po opredenih kosovih nanosijo slame ter jo zažgó, pri čemer se tudi rastline uničijo; tudi tu je potem zemljo prekopati, kajti, da bi rastline iz nova pognale, tega ni za gotovo pričakovati.

Ako je polje uže popolnem s prédenico opredeno, potem se navedenih pripomočkov, ker so predragi, ni možno posluževati; ampak potem se more poskusiti, če je možno polje rešiti s tem, da ga ovce do dobrega popasó, in ako tudi to nič ne pomaga, potem ni družega pripomočka, kakor njivo na novo preorati.

Kedar je zatreti prédenico na enoletnih rastlinah, na pr. prédenico na lánu (*cuscuta spiliunum*) ali prédenico na grášici (*cuscuta curopia*), tedaj zadostuje, da se opredene rastline iz zemlje porujejo in uničijo, da prédenica ne more semena dozoriti.

O tej priliki se zemljiškim posestnikom, uživalcem in najemnikom še priporoča, da naj sejejo prédenice prosto seme, posebno deteljske prédenice prosto deteljno seme.